

ABONY

Függetlenségi politikai hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 korona
Fél évre	4 korona
Negyed évre	2 korona
Egyes szám ára 16 fillér.	

Felelős szerkesztő és laptulajdonos

RADOS MÓRIC.

Szerkesztőség és Kladóhivatal:

ABONY, Vasut-utca. Telefonszám 37.

Előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalhoz küldendők.

— Nyilttér sora 1 korona. —

KIS KRÓNIKA.

Országos nagygyűlést tartottak az elmúlt héten a siketnémák. Ki sem nyitották a szájukat és mégis elintézték összes ügyes bajos dolgukat és sérelmeiket. Sőt heves harc is volt közöttük, de azt csak látni lehetett hallani nem. Annyiból állott az egész, hogy az ujaikkal más alakulatokat csináltak, olyanokat, amik a szitkolodzásnak, meg a kutórsnek jelei. Pompás dolog lehet az ilyen hangtalan esata és milyen nagyszerű parlamenti férfiak lehetnének ezekből a siketnémákból. Akkor legalább nem lenne állandó zaj a szélső baloldalon, meg a szélső jobboldalon, legfeljebb az ujak mozognának gyorsabban. Hogy az ország nagy része nem értené a beszédjüket? . . . Istenem, hát mit használ, hogy most erti? . . .

Találgatják szélteében hosszabban, a lapok is egyre másra kommunikéznek, hogy jön-e a király Budapestre vagy sem. Megjegyezzük a gyengébbek kedvéért, hogy nem idegen ország királyáról, hanem a magyar királyról van szó, aki évenként leszokott látogatni fényes budai palotájába. Mi nem találgatunk, hanem egyenszen meg merjük jósolni, hogy az uralkodó igenis nem fogja rövidesen felkeresni a budai várat, amelyben pedig — távol az osztrák laktól — lenne egy kis ideje magyar földön az ő hű magyarjaira gondolni. Vagy talán éppen ezért beszélnek le az közelállók az uralkodót pesti utjáról?

A népünnepély sokkal mélyebben bevésődött a résztvevők emlékezetébe semhogy ezekben a sorokban kellene a krónikásnak azt megörökíteni. Voltak ennek az ünnepségnek olyan momentumai, amelyek az abonyi közszellem legszigorubb kritikusainak véleményét is kell hogy átformálják. Ezután már nem lehet nagy felületességgel odavetni, hogy Abonyban nem lehet semmitsemin csinálni, hogy felreértik a legnemesebb intenciókat is, vagy hogy Abonyban a nemtörődömség már arra portra jutott amelyen minden — a köz céljait szolgálni akaró — ideát csirájában elfojthat. Nem! Ennek a népünnepélynek sikere megmutatta, hogy érdemes dolgozni a közért, mert a közönség jóakarattal támogatja és honorálja a fáradozást.

Hazudozásra

van építve ennek a kormány-nak minden ténykedése. Hazug frázisok, tudatos elferdítések és arcátlan becsapások egész sorozata az a néhány hónap amióta a „ravasz örmény“ elfoglalta a kormány elnökséget. Ha politikája, és Tisza Istvánnal való egyhuronpendülése nem gyűlöltette volna meg eléggé az országgal ezt a férfit, akkor a legutóbbi alakoskodásai és hazudozásai miatt most lett volna oka, hogy örökre meggyűlölje.

Junius 4-óta Nagyenyeden mutatkozott először a törvénytársak büntársa és az egész ország őszinte, nyílt vallomást várt a miniszterelnöktől a jelenlegi súlyos politikai helyzetből való kibontakozást illetőleg. Elhelyett azonban Lukács fogvicsorítva ostoresapásokat osztogatott a renitens ellenzéknek; miközben még azt is hazudta, hogy a kormány igenis óhajja a békét.

Nem rösteljük bevallani, hogy amióta a parlamenti rend felbomlott minden alkalommal hangoztattuk, hogy a kormánynak minden eszközzel azon kell munkálkodnia, hogy a béke mielőbb helyre álljon.

És téves felfogás az, bárki részéről eredt is, hogy a béke helyreállítására a képviselőház összeülésének napja: szeptember 17-ike a terminus.

A helyzet, minél tovább tart a harcias állapot — csak jobban elmergesedhetik, különösen, ha Lukács és a többség tagjai még a hazugságok gyilkos bombát dobják bele az ország közvéleményébe. Nem igaz hogy Lukácsék akarják a békét, mert, ha akarlák volna, már modjukban állott volna megkísérelni. Vagy talán azért tartozkodtak a kö-

zeledéstől, mert az egyesült ellenzék közvetlen a junius 4-iki büntény után kimondotta, hogy velük nem áll szóba.

Hogyan gondolják hát a parlamenti rend helyreállítását biztosítani, honnan veszik a bátorságot azoknak a hivatalosan és félhivatalosan közhírré tett nyilatkozatoknak világgá kürtölésére, hogy a kormány és a többség helyzete szilárdabb mint valaha. Miben bíznak ezek az emberek? A csendőrszuronyba, a mandátumfosztó javaslatba, vagy az ellenzéki képviselők bebörtönözésében?

Hazugság minden ami tőlük ered és nem hisszük azokat a nyilatkozatokat sem amiket Lukács a legutóbbi audiencia után tett. Nem bihet tovább a nemzet ezeknek az embereknek, Lukács mester megtanította őket arra, hogy a politika: a becsapások művészete és hogy az a legnagyobb politikus, aki ezt a művészetet legjobban érti. Lukács mester megtanította a beszámolókat tartó munkapárti képviselőket, hogy ne sokat törődjenek azzal, hogy beszámolóiknak van-e valami tartalma, beszélni kell csak, hogy mit, az mellékes, és hazudni minél többet, mert ebben az országban a hazugság politikája üli most diadalát. Lukács mester tönkretette junius negyedikével a törvények tiszteletét, most még ki akarja ölni azt a csekély morált is, ami a nemzetben él. Becsapni akit lehet, hazudni amennyit lehet, ez Magyarország miniszterelnökének morálja, legalább eddig ezt igazolja minden ténye.

Hogy meddig tarthat még ez az immorális állapot, azt lehetetlen megjósolni mert Lukács aki becsapja és tévútra viszi a nemzet nagy részét, hamisan informálja a királyt is, amikor azt referál-

ja, hogy az országban minden csendes, hogy az ország bizalma és elismerése a kormány lábainál hever, hogy az ellenzék már olyan mint a kezes bárány és hogy az őszi ülészak a két párt ölelkezésével fog kezdődni.

Azt kérdeztük az imént, hogy meddig tarthat még ez az állapot? Azt hisszük addig, amíg szeptember 17.-én meg nem győzik az uralkodót is arról, hogy Lukács őt is hamisan informálta.

Ez lesz az a pont, amelyen Lukács sorsa eldől, mert a nemzetet becsaphatja, nincs aki eltávolítsa a megrögzött hazudozót az útból, a király: majd félre állítja.

Politikai hét.

Abony, 1912. aug. 24-én.

Az elmúlt hét politikai eseményét a miniszterelnök beszámolója kapesán megindult ellenzéki válaszok és hírlapi cikkek vorték fel. Sokkal érdekesebb azonban az a szenzációs hírdás, amelyet egyik fővárosi lap közöl feltétlen megbízható forrásból. A legutóbbi minisztertanácsban történekről szól a szenzációs hír, amelyből a következőket közöljük:

„A minisztertanács befejezése után bizalmas eszmecsere kezdődött a kormány tagjai között, amely két és fél óráig tartott. Főállott Zichy János gróf, vallás és közoktatási miniszter és társainak elképzelésére egy ötnegyedórás gyilkos filippikát tartott Lukács László ellen. Beszédének lényege a következő:

A leghatározottabban tiltakozik az erőszak folytatása ellen. Főhíborodással emlékezik meg a nagyenyedi beszámolórol, amelyben a miniszterelnök az erőszaknak és a parlamenti oktroának további föntartását hirdette. Ő azt várta, hogy Lukács Nagyenyeden a békés kibontakozás útjait fogja megjelölni és éppen ennek az ellenkezője történt. Emellegva Lukács eljárását helyteleníti.

Elmondja, hogy ő (Zichy) csak a junius 4-iki eseményekig akceptálta Lukács taktikáját. A junius 4-et követő napokon nem

jött el a képviselőház ülésére és nem titkolta bizalmas barátai előtt, hogy a véderőreform megszavaztatását követő rendőr és esendőr garázdalkodást helyteleníti. Akkor Lukács Khuen Hederváry Károly lemondott miniszterelnököt küldte hozzá, hogy kerülje és arra kapacitálja, hogy ne tüntessen a kormány ellen az ülésekről való tavolmaradásával.

Ő (Zichy) csak azzal a föltétellel hagyta magát kapacitálni, ha Lukács öszre bármily áron is békét teremt és a parlament rendőrök, esendőrök és az oktrojált Vadasz-féle házszabályok nélkül dolgozik tovább. Lukács ezt neki meg is ígerte.

A nyár folyamán azonban Zichy arról győződött meg, hogy Lukács nem akar békét, hanem tovább akarja folytatni a június 4-én inaugurált taktikát és a mandátumfosztással akarja biztosítani hivatalban való maradását. Erre elhatározta, hogy nézeteit föltárja Őfelsége előtt is. Tehát Ischlbe utazott és Őfelsége audencián fogadta őt. Itt leplezetlenül föltárta a helyzetet. Figyelmeztette Őfelséget az erőszakos uralom, az eddigi és a tervbe vett oktroának káros következményeire. Őfelsége a legnagyobb meglepetéssel értesült arról, hogy Lukács és Tisza folytatni akarják a parlamenti erőszakot. Meglepetése fokozódott, amikor Zichy közölte vele, hogy Lukács a választói reformról szóló javaslatot is oktroával, illetve az ellenzéknek szuronyokkal való tavoltartásával szándékozik megszavaztatni.

A király kijelentette Zichynek, hogy semmi szín alatt sem járul hozzá, hogy az olyan fontos és népszerű törvény, mint választói reform oktrojálathassék. A nemzetközi helyzetre való tekintettel is szükségesnek tartja, hogy a parlament rendben és békésen dolgozzék.

Zichy János arra kérte Őfelségét, hogy mentse őt föl a miniszteri állásától.

A király a lemondást nem fogadta el és rábeszélte Zichyt, hogy maradjon meg ez állásban legalább addig, míg a delegációk a közös költségvetést és a magyar parlament a rendes költségvetést megszavazza.

Igy adta elő Zichy másfélórás audienciájának történetét a minisztertanácsban.

Végül kijelentette, hogy csak a költségvetés oktrojálásáig marad meg állásában. Tovább nem fődözi az erőszakot.

A népiünnepély. Másfélezer korona tisztá jövedelem.

Virakozáson felül sikerült a Szent is van napi népiünnepély úgy erkölcsileg, mint anyagilag. Amint előre jeleztük, résztvett az ünnepségen Abony és környéke-

nek gazdag és szegénye, apraja és nagyja. Az idő is kedvezett és így a nemes célra való tekintettel még azok is megjelentek, kiket csak nagy ritkán lehet látni nyilvános ünnepélyeken.

Programmszerűen reggel 6 órakor három ágyúlövés jelezte, hogy a fuvós zenekar ébresz ő körútját megkezdte. Ahova a dob és trombita lármája elhatott, mindenfelé örömmel készülődtek a nehezen várt ünnepélyre, senkisémet akart elmaradni onnan.

Korán délután a Kossuth-téren óriási tömeg gyűlt össze, majd megjelentek a magyarruhás banderialiták — mind szalag, piros arcú fiúk — és valamivel 3 óra után újabb ágyúlövés jelezte az indulást.

Az ut az erdőig közel fél órát vett igénybe. Fekete volt az egész Szelei-ut, öregek, ifjak, lányok, legények, kocsik, kerékpárok foglalták le úgy az ország utat, mint a gyalogjárt. Hába igyekezett volna be a városba gyalogos, vagy kocsí — lehetetlen volt áttörni a tengernyi népen. De meg mit is kereshetett volna valaki a városban, amelynek utcáin — amint mondják — alig lehetett embert látni; kiköltözött az egész város az erdőbe: hogy Szent István napján — összekötte a hasznost a kellemessel, a szórakozást a nemes céllal — együtt legyen az egész város és örökké felejthetlenné tegye az 1912 aug. 20-át önmagának is, de meg Abony történetében is, mert az aug. 20-iki népiünnepélynek beláthatatlan morális eredményei is vannak. Beigazolódott ismét, hogy az abonyi nép igenis kiváló érzékkel bír nemesebb célok felkarolására, de beigazolódott az is, hogy ennek a városnak jövője csak a vezetői lelkiismeretes, önzetlen munkásságától függ. És végül amellől, hogy a népiünnepély programja a hasonló ünnepségek színvonalán jóval felül emelkedett meg volt az anyagi eredmény is, ugyanarra, hogy a közeli napokban már meg is kezdődik az önkéntes tüszöltő testület szervezése.

Ha mindezek után összegeznünk kellene, hogy kit illet meg a főérdem ezen ünnepély létrehozásáért, rendezéséért, bizony zavarba jönnénk, mert amint tagadhatatlan az, hogy a rendezőség óriási munkát végzett, épúgy le kell szögezni azt a dícsérendő tény is, hogy úgy kereskedőink, mint iparosaink, de az egész város közönsége igyekezett támogatni a rendezőséget úgy erkölcsileg, mint anyagilag. A nagyszámu hölgy és férfi rendezőség díszelnökei nevével biztosították az ünnepély sikerét, de amit Németh Béla közönségünknek — rövid idő alatt annyira érdemet szerzett — főbírája és neje Németh Béláné urasszony fáradozta és áldozta az ünnepesség sikere érdekében, azt külön ki kell emelnünk, nem is szólva azokról a tekintélyes értéket képviselő gyönyörű rózsákról, amiket Németh Béláné urasszony számszámra bocsájtott a rendezőség

rendelkezésére.

A rendező hölgyek és urak nem csak munkát végeztek az elárúsítás és ellenőrzés teljesítésével és helyszüke miatt lehetetlen — érdem szerint — külön-külön foglalkoznunk mindegyikkel, épen ezért en block állapítjuk meg, hogy kivétel nélkül a legnagyobb dícséretre méltó munkát végezték.

Az ünnepély

Fél négy órakor kezdődött és pedig program szerint a rudmászással. Leírhatatlan kacagás kísérte a szappanos, síkamlós rudon felmászni igyekvő gyermekek erőködését; végre egy 9—10 esztendőes gyermeknek sikerült feljutni a rud tetejére, aki azután alaposan meg is dízsmálta a jutalmul oda függőzött értékes dísz tárgyakat. A rudmászást a lepényevés követte. Harom óriási lekváros lepény elfogyasztásban versenyeztek a jelentkező fiatalok, a győztesek 1—1 korona jutalomban és a közönség zajos tapsában részesültek. A zsákfutás és a köcsögiöré, mulattatás és nevetésre ingerles dolgában vetekedtek a két előbbi mőkával és a nép tulnyomó része el is szórakozott azokkal egész estig. Ezalatt az erdő egy másik helyén az intelligensebb közönség a nyílt színpad köré tömörült és élvezettel hallgatta meg a jobbnál jobb ének számokat és magánjeleneteket, amelyek közül Csáky Szeria operanékesnő énekszámával frenetikus tapsvihart aratott. Busztin Dezső városunkban ismert kiváló hegedűs kísérte a művésznőt, akinek elragadó énekszámait a rendezőség egy hatalmas rózsacsokorral honorálta.

Sikerült volt Pap Iduska, Ilonka, Bozsódy Aranka és Slappinger Sárka quartette, valamint sokat mulatott a közönség Varga Pál magánszámain is.

A nyílt színpad közönségének egy része ezután a vendéglöket kereste fel a másik része pedig táncra perdült és az est első órái tánc és zene mellett igen kellemesen teltek el.

Fél 9 órakor kezdődött a tűzijáték. Kássa Bálint és Danekay György rendezők vállalták magukra a tűzijáték elintézését és feladatukat nagyszerűen teljesítették. Közel egy órahosszat szöbbnél szöbb rakéták repültek az ég felé és a ritka látványosság leírhatatlan gyönyörűséget szerzett a közönségnek. Volt léggömb felelesztés is. Egyszóval a rendezőség mindent elkövetett, hogy a közönség jól érezze magát. Tíz óra felé kerültek kiosztásra az érdekesebbél érdekesebb tombola tárgyak és pont éjféltkor soroltak ki egy értékes gramafont, amelyet a 328-as szám szerencsés tulajdonosa Véli Miksa nyert meg, aki nyomban föl is ajánlott a szeremény ellenében 10 koronát az ünnepély céljára.

Éjfélt után rövid szünet majd ismét tánc következett és a közönség a reggeli órákig maradt együtt a legjobb, legderűsebb kedvében. Itt ragadjuk meg az al-

kalmat, hogy kifejezést adjuk a helyi örömlőknök hogy az egész mulatságot egyetlen legesekélyes incidens sem zavarta meg, pedig Abonyban talán alig volt még együtt ennyi és ennyiféle ember.

Alább közöljük az ünnepély részletes elszámolását és bár még mindig érkeznek újabb pénzküldemények a rendezőség elszámolt és a pénzt Németh Béla főbíró egyik helyi pénzintézetnél már el is helyezte. A felülfizetéseknél helyszüke miatt csak az 1 koronás és 1 koronánál nagyobb özszegeket tüntettük ki, ha ezekből valakinek a neve tévedésből kimaradt volna, kéjük, hogy jelentse azt be szerkesztő-égünknek.

Amidőn lezárjuk a fénysően sikerült népiünnepélyről szóló referadunkat, azon óhajunknak adunk kifejezést, hogy adjon Isten Abonynak sok ilyen szép napot, hogy a polgárok egyetértése és a nemes célok felkarolása ilyen imponzansan minél gyakrabban megnyilvánulhasson és ez lesz a derek rendezőség minden tagjának legszebb jutalma.

Elszámolás.

Az I. pénztárnál Brück Adolf pénztárnok és Király Sándor ellenőr kimutatása szerint befolyt 701 k. 80 f. Felülfizettek: Phönix biztosító társaság 20 k. Szandi Pál 8 k. 40 f. Németh Béla 10 k. Gal Ferenc 5 k. Polgár Béla 1 k. 60 f. Brück Adolf 3 k. Kohu Miklós 2 k. 20 f. Bergl Sándor 2 k. 80 f. Kapala Károly 3 k. 80 f. Bozsódy Zsigmond 1 k. 60 f. Bozsódyékkal 1 k. 20 f. Gr. Keglevich Gáborné 5 k. Juhász István 1 k. 60 f. Varga Péter 1 k. 20 f. Kardos László 2 k. 40 f. Varga József 1 k. 60 f. Havas Ignác 3 k. 20 f. Dobozi Kálmán 2 k. 20 f. Kássa Gyula 1 k. 60 f. Dr. Madarász Adorján 10 k. Csuresies Peter 1 k. 20 f. Godó Béla 1 k. 20 f. dr. Thaly Gábor 5 k. Juhász Imre 1 k. Normann Samu 1 k. Ringeisen Ottó 4 k. 20 f. Ft. Lévy Mihály 10 k. Pusztai János, Sztrihá Kálmán, Egedi Mihály, Király Béla, Király Marton 1—1 k. Hoender Károly 1 k. 20 f. Kapala Sándor 2 k. Flégner Géza 10 k. Gulner Gyula 4 k. dr. Halmi István 3 k. 40 f. Varga József 3 k. Róth Jakab 2 k. Neppel Ferenc 1 k. Király Sándor 3 k. Poberay István, Skultéti András 1—1 k. A II. pénztárnál Szabó Sándor pénztárnok és Kapala Károly ellenőr kimutatása szerint befolyt 733 k. 20 f. Felülfizettek: Pick Nővérek 1 k. 60 f. Havas Fiverek 1 k. 20 f. Krausz Sándor 2 kor. Kallai János 2 kor. 80 fil. Bón Mihály 1 kor. 2) fil. Klein Dávid 2 kor. Varga 1 kor. 80 fil. Kássa Sándor 2 kor. 60 f. N. N. 8 kor. 40 f. Lörinczy Gábor 1 k. 60 f. Mütler Mór 5 k. Possel Zsigmond 1 k. 80 f. Hirschbein Zsigmond 1 k. 20 f. Németh Béla főbírónál befolyt Hazai Biztosító Társaság 20 k. Véli Miksa 10 k. Barányért 10 k. Kelemen László 20 k. Pokorny Fr gyos 5 k. Müller Mórné 7 k. 65 f. Müller Klárka 3 k.

Milkó Ignác az abonyi urikörök szabója Szolnokon.

Baross-utca 15. szám,

Telefon: 206. sz.

Kazmezi Jánosné 2 k. Beck Dózsa 2 k. Szélig János 2 k. Normann Géza, Normann József, Sallai Karolyné 1—1 k. Falu-i Mihály 2 k. Németh Béláné (el) rőzsabevétel 128 k. 52 f. cukorkákól, trafikból 35 k. 83 f. mely összegeket Németh Béláné öngyágsága a II-ik pénztárhoz befizette. Rados Móricnál befolyt tömbök, tom-bola, gramafon jegyekből 614 k. 91 f. amely összegből az I. pénztárhoz befizetést 219 k. 45 f., a II. pénztárhoz 172 k. 08 f., Németh Béla főbíró kezeihez 213 k. 38 f. Tömböknél Felülfizettek: Reinele Tibor 9 k. 60 f. Kóss Ilona 2 k. Tóth Iréné, Hartmanné, Muca Pal, Skulteti Béla, Szalóki Pal 1—1 kor. Varga János 12 k. Filippi László 10 k. Robicsék Sámuel 20 kor.

Összes bevétel: 1756 k. 83 f. Kiadás: 352 k. 60 f. Tiszta maradvány 1404 k. 23 f.

A tanév elején.

A nagy vakáció végefelé jár és a beiratások megkezdése előtt egyet-mást szeretnénk elmondani, amit részben a szülők érdekeiben, részben a jövő nemzedék érdekében lehetetlen elhallgatnunk, különösen ha tekintetbe vesszük azt a szerencsés körülményt, hogy városunkban állami polgári fiú- és leányiskola van.

Több évi tapasztalatból tudjuk, hogy az elemi iskolákból kikerült növendékeknek csak egy igen elenyésző százaléka folytatja tanulmányait a polgáriban, mert a szülők legnagyobb része úgy gondolkozik, hogy a földmivelő, iparos vagy kereskedő pályán az a minimális tudással is boldogul gyermeke, amit az elemi iskola négy osztályában megszerzett. És itt van a súlyos tévedés, amelyet reparálni kell, ezen a ponton kell meggyőzni a szülőket, hogy a polgári iskolát épen azoknak a gyermekeknek kell felkeresni, akik 10 éves korukban kikerülve az elemi iskolából még sem fizikailag, sem szellemileg nem elég fejlettek arra, hogy egy bizonyos szakmában kiképezzék magukat, úgy hogy azért más oldalról is annyira művelődjenek, amennyire a jelen viszonyok között, akár a földmivesnek akár az iparosnak és kereskedőnek szüksége van. Mert az tagadhatatlan, hogy az elemi iskola, amely csak irni, olvasni és számolni tanítja meg a gyermekeket: nem készít elő szakmák pályákszerint és így nem lehet alapja, sem azoknak a tanulmányoknak, amelyekre a dolgot értő földmivesnek, iparosnak és kereskedőnek szüksége van, hogy önállóan megállhasson. Hacsak — megelégedve az elemi tudással — gépmunkát nem végez egész életén keresztül, olyan egyén szolgáltatásban, amely az önállóság előfeltételeit igenis megszerezte magának azzal, hogy az elemi iskolából kikerülve 10 éves korában nem állott a gyalupad vagy a puld elé, hanem 4 esztendő alatt műdjában volt a műveltségnek arra a fokára emelkedni, amelyre minden fiatal mesterembernek fel-

kell emelkednie, hogy azután pályáján, szakmájában boldogulhasson és fogalma legyen mindenről, amire a jelen szociális viszonyok között mind fontosabb tényezőként szerepelő kisiparosnak, kereskedők és földmivesnek — szüksége van.

E hibás felfogás ellen minden eszközzel küzdeni kell, mert az állam hiába létesít és tart fenn nagy áldozatok árán mondhatni egyenesen azon célból polgári iskolákat, hogy azokat ne csak a tudományos pályára készülők keressék fel, hanem azok is — sőt elsősorban azok akik már azzal a tudattal iratkoznak be, hogy a negy osztály elvégzése után kereskedői és ipari pályára lépnek és nem csak azon esetben, ha magasabb iskolába bármely okból nem léphetnének.

Azt kellene megértetni a szülőkkel, amin a művelt nyugati többi államaiban már régen tud vannak, hogy a polgári iskola az természetes folytatása a népiskolának és annak látogatását csak azért nem lehet mindenkire nézve kötelezővé tenni, mert még nincs elég elemi iskolánk sem.

Igaz ugyan, hogy nem mindenütt találhatók Magyarországon sem olyan sűrű viszonyok a polgári iskola látogatottsága tekintetében mint nálunk Abonyban. Vannak az Alföldön olyan polgári iskolák, amelyeknek növendékei már ebben a szellemben keresik fel az iskolát. Igen ám, de mennyivel intelligensebb, előrehaladottabb azokon a helyeken a gazdálkodó épügy mint a kereskedő és iparos.

A leányiskola látogatottságáról, illetve nem látogatásáról alig lehet beszélni, Néhány iparos és kereskedő leányán kívül alig van 1—2 más osztálybeli leány növendék. Mert azt már igazán jogos lenne megértetni a szülőkkel, hogy miért tanítsák a leánygyermeket, hiszen az semmi hasznát sem veszi annak. Hogy a művelődés a leánygyermeknél épp oly fontos és épp oly értékes mint a fiuknál, azt a mi polgári társadalmunk közszellemébe belevinni akarni egyenlőnek látszik a Holdba jutással.

Sok időnek és hosszas intenzív munkának kell még elkövetkezni, hogy a polgári iskola tulajdonképeni rendeltetését elérje. Addig is az illetékes tényezőknek kellene mindent elkövetni az ut egyengetésére, de sajnos ezen a téren is mást tapasztalunk.

Mi újság?

— **Szabadságon.** Dr. Szentkirályi István járásorvos f. hó 22 én kezdte meg 6 hétre szóló szabadságát. Helyettese a szabadság ideje alatt a monori járásorvos lesz.

— **Új álatorvos.** Előző számaink egyikében jelentük, hogy Petes Ottó álatorvos letelepedni szándékozik Abonyban. A szimpatikus fiatal orvos már megérkezett és a közeli napokban meg is kezdi működését.

— **Halálozás.** Súlyos veszteség érte Dr. Hirn Mártont, városunk kiváló orvosát. Szerdán f. hó 21 én délután 1 órakor rövid szenvedés után 80 éves korában elhunyt édes anyja, Hirn Mozesné Tapiógyörgyén. A közti-tiszteletben álló úrnőt pénteken temették el óriási részvét mellett.

— **Az abonyi romkath.** elemi iskola tanítója Rumpeld Károly, Schlosser László, Várady János és Bogdy Istvánnak javadalmi jegyzőkönyveit szept. 6 án veszi fel a járási főszolgabíró az egyházi főhatóság jelenlétében.

— **A beiratkozások az állami polgári iskolába** szeptember 2 án kezdődnek és 3 án és 4 én folytatódnak. A javítóvizsgálatokat a fiuknál 2 án délután a leányoknál 3 án délután tartják meg.

— **A népünnepélyre** nemcsak a környékről, de távolabb eső helyekről is számosan jöttek városunkba. Németh Béla főbíró családját Ornicák Miklósné postafőtiszt neje látogatta meg Szegedről, hogy a népünnepélyen jelen lehessen.

— **Jönnek a színészek.** Könyves Jenő első magyar Stagiónja f. hó 31-én vagy szept. 1 én kezd meg előadásait Abonyban. A társulat ujonnan van szervezve, de Könyves Jenő színészi kvalitása egyenisége biztos garanciát nyújthat nekünk arra nézve, hogy úgy mint az előző esztendőben, most is csak első rendű erőket fog alkalmazni, hiszen ez elsősorban az ő érdeke. Az előleges jelentéseket már szétküldték az első előadás napja azonban még nincs jelezve.

— **A jászkarajenői** ipartestület békeltető bizottságának alapszabályai elkészültek és a járási főszolgabíró felterjesztette jóváhagyás végett az alispánhoz.

— **Kossuth szoborra.** özv. Schönfeld Adolfné asszony, vendéglőjében egy parthie adomá nyaként 1 K. 20 fillért juttatott hozzám, a Kossuth szobor alapra, mit köszönettel nyugtatok. Eddig saját gyűjtésén, összege 1459 K. 72 fill. ehhez a fenti 1 k. 20 fill. összesen 1460 k. 92 fill. Különböző helyeken levő alapok összege 5215. K. 08 fill.

— **Építsünk kaszárnyát.** Laptársunk a Nagykőrösi Hírlap, irt ezen a címen legutóbb vezércikket és onnan olóztuk ki a következő minket közelről érdeklő igen érdekes sorokat: „Most föltétlenül bizonyos, hogy a közös hadsereg fejlesztésével küszöbön áll a honvédség nagyarányú fejlesztése is. Nem tudjuk, — amint nem is tudhatjuk, — hogy ezen fejlesztés milyen arányú, azonban ezen nagy horderejű és kedvező alkalmat okvetlen meg kell ragadnunk, hogy a kaszárnya építés iránti régi vágyunk teljesedésbe menjen. Mint értesülünk, arról van szó, hogy a Kecskeméten állomásozó 8-as közös huszárok részére Abonyban, vagy Albertisán tekintettel a létszám emelésre, egy új, nagyobb kaszárnyát építenek, ahová 1—2 századot —

esetleg többet — elhelyezné ek. És már e hírre is elindul a ragversengés a két község között, csatasorba sorakoztatják legjobbjukijárárokat” és mindent elkövet a két község, hogy az új kaszárnyát megkaphassa. A „N. H.” e szenciációs híradása bizonyára kellemesen fog meglepni mindenkít, akit a kaszárnya és az ide helyező katonaság ügye érdekel. Csak azt nem tudjuk, hogy honnan veszi a „N. H.” ezeket a biztos értesítéseket.

— **A repülő nap Ceglédén.** Az Első Magyar Aeróművek igazgatósága engedélyt kért a város tanácsától, hogy szeptember 15 én látványos repülést rendezhessen.

— **Országos vásár.** Tapiógyörgyén f. hó 31-én lesz országos vásár, melyre vészmentes helyről mindenféle jószág felhajtható.

— **Zeneestély.** Varga Sándor és Varga Miska ujonnan szervezett kütűnő zenekara minden vasárnap és ünnepnap este 8 órától Staub Mihály központi kávéházában hangversenvez. Az első zeneestély ma lesz. Örömmel vesszük ezen új zenekar alakulását, mert hiányt pótolnak különösen az utóbbi időben szervekedett bandával szemben. A fiatal ügyes primás a közönségnek régi kedvence.

— **A Magyarországi Munkás** és Rokkant pénztár tagjai vasárnap délután az Ipartestületben befizetéseket eszközölhetnek.

— **Tápiószelén** hastifusz lépett fel járványszerűen. A járásorvos kintjárt a községben és a szükséges óvintézkedéseket megtette.

— **Betörés.** Hétfőre virradóra eddig ismeretlen tettesek feltörték Hirschbein Zsigmond Első Abonyi Mezőgazdasági és Varrógépraktárának a takarékpénztár felé eső ajtóit és behatoltak a raktárba, ahonnan 2 új kerékpárt és több apró alkatrészt vittok el. A csendőrség megindította a nyomozást mindeztől azonban nem akadtak rá a tettesekre. A gépraktár tulajdonosa 50 korona jutalmat ad annak a ki a csendőrséget nyomra vezeli.

— **Kiállítás.** Pest-Pilis Solt Kiskun vármegye gazdasági egyesülete f. évi október hó 19-21-ig Ceglédén a szomszédos Heves, Nógrád, Jász-Nagykun-Szolnok Bács Bodrog, Főjér vármegyék tenyésztoinek bevonásával tenyészbaromfi, házinyul, galamb kiállítást, illetőleg díjazással egybekötött vásárt rendez. Gondoskodás történik, hogy a tenyésztők megfelelő díjazásban részesüljenek. A m. kir. gazdasági felügyelőség itt óhajtja a f. év őszén kiosztandó tenyészállatokat beszerezni. Közelebbi felvilágosítással Pest Pilis-Solt-Kiskun vármegye gazdasági egyesülete tiltári hivatala (Budapest, Vármegyeház) szívesen szolgál.

— **A legjobb és legolcsóbb** villamos berendezéseket Medgyesi Géza szereli Szolnokon Baro- u. Vasut állomás közelében. Nagy választék csillárokban, fem és szálas izzókban.

Országos szőlő-kiállítás Budapestén. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete szeptember hónap végén, vagy október elején országos jellegű szőlőkiállítást rendez Budapestén, ha a csemegeszőlő termése mennyiségileg és minőségileg megfelelő lesz. Az egyesület igazgatósága már most kérdést intézett az illetékes tényezőkhöz, hogy a helyzet ilyen kiállítás rendezésére alkalmas-e? Mely helyt erre vonatkozólag kedvező választ kap, azonnal szétküldik a részvevők felhívást.

Sokszor hangoztatott hiányt igyekezett pótolni Khon Miklós divatárú, amidőn üzletét férfi és női ruhák elárulásával kibővítette. Nem kell ezután Csiglédre és Szolnokra fáradni a vásárló közönségnek.

A moziban (színház) ma este és délután az Aszfalt virág című 3 felvonásos drámát mutatják be, amelynek szereplői a Dán király színház tagjai. Az állandó mozi minden vasárnap zsúfolásig megtölti a jobb mozi látogató közönség.

Nyugat Ignótus, Ady Endre és Fenyő Miksa szerkesztésében megjelenő szépirodalmi folyóirat 1912. évi augusztus hó 16. és 17. száma a következő igen érdekes tartalommal jelent meg: TARTALOM: Dr. phil. Halas Valter: Doping Ady Endre: Margita és Ottokár (Vers Halasz Imre: Bismarck és Andrássy (Politikai tanulmány) III. Közdelem a német hegemoniáért Lányi Sarolta: Versek Ambrus Zoltán: Mozi Bandi kalandjai. III. (elbeszélés) Rippl-Rónai ablaka Kaffka Margit: Alkudozás... még mindig (Vers) Reti Ödön: Hét és fél (Novella) Ady Endre: Versek Ignótus: A politika mögött Fenyő Miksa: Egy adat a kurzusok hanyatlásához Figyelem: Adorján Andor: Kobór Tamás: Aranyhajú Rózsika Gorai László: Pintér Jenő: Kármán József Csécsy Imre: Goldziher Ignó: Az iszlám újabb alakulása Karinth Frigyes: Wedekindet kifütyülték Pasztor Árpád: A japán forradalom Szabó Dezső: F. T. Marinetti: Le monoplane du pape Szabó Dezső: Luciano Folgore, Futurista: Heanto deri Motori Csécsy Imre: Judentaufen Marót Karoly: Andrew with the brinded hair. Distupa: Szabó Dezső Főmunkatársak: Ambrus Zoltán, Babits Mihály, Halasz Imre, Möricz Zsigmond, Osvát Ernő, Schöpflin Aladár Szerkesztőség és kiadóhivatal: IX., Lónyay-utca 18. Előfizetési ára: Egy évre 24 k. felévre 12 k. egyes szám ára 1 k 20 fill. Megjelenik minden hónap 1-én és 16-án. telefon: 174-24. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

Közgazdaság.

A fogyasztási szövetkezetek és a kereskedők.

Magyarországon, amely a legutóbbi hivatalos kimutatás szerint 1612. fogyasztási szövetkezettel van megáldva, egyetlen egy ilyen szövetkezet sem fizet jövedelmi adót. Az ide vonatkozó tör-

vény szerint a szövetkezetek az üzletreszek 6 százalékának erejéig adómentességben részesülnek, ami annyit tesz, hogy a szövetkezet csak akkor fizet jövedelmi adót, ha az üzletreszek után fizetett osztalék a 6 százalékot meghaladja. Attól pedig a szövetkezetek óvakodnak, hogy 6 százaléknál több jövedelmet mutassanak ki.

A szövetkezet azonban nemcsak, hogy adót nem fizet, hanem még segélyt is kap az államtól. A kormánynak az ország állapotáról szóló legutolsó jelentésében ugyanis a földművelésügyi miniszter dicsőkedve említi, hogy a fogyasztási szövetkezetek az alakulás és első berendezkedés költségeinek fedezésére állami segélyben részesítette. „Főképpen a fogyasztási szövetkezetek azok — mondja a miniszter — amelyek a házipitési segélyekre elsősorban vannak ráutalva, minthogy a mai nehéz lakáviszonyok mellett gyakran nem sikerül megfelelő raktárhelyiséget maguknak biztosítani.”

Ha még ehhez hozzáveszünk, hogy Ausztriában és Poroszországban a fogyasztási szövetkezet csak a saját tagjainak adhat el árut, Magyarországon pedig a földművelési miniszter hivatalos kimutatás szerint az 1612. fogyasztási szövetkezet közül 1298 szövetkezet nem szövetkezeti tagok részére is árúkat, akkor igazán elmondhatjuk, hogy a fogyasztási szövetkezeteknek sehol olyan jó dolguk nincsen, mint Magyarországon. Adómentességet, állami segélyt, hatósági protekciót és más kiváltságot élveznek. Mindezt pedig a legnagyobb nehézségekkel küzdők, adókkal terhelt és a hatóságok által mindenütt és mindenben üldözött kereskedő rovására.

Hirdetések.

Szép iskola öltönyök, cipők és kalapok KOHN MIKLÓS divatüzletében Abonyban kaphatók.

2053/1912.

Hirdetmény.

Abony község előjárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező úgy nevezett Vajda-féle ház, amelyben most Vajda Adolf rőfőskereskedő lakik és üzlethelyiséget tart (6) hat egymásután következő évre az 1913. évi január 1-től hasznosításra kiadandó.

Zárt ajánlatok az 1912. év szeptember 5-én d. e. 10 óráig tobró kezéhez adandó be.

Zárt ajánlatok felbontása után a jelzett napon d. e. 10 órakor megkezdődik a szóbeli árverés a község tanácstermében.

Kikiáltási ár a legmagasabb zárt ajánlati összeg.

Feltételek főjegyzői hivatalban megtekinthetők.

Abony, 1912. aug. hó.

Előjáróság.

Eladás.

Táborhegyen lévő szőlőm terméssel eladó. **Nikli Bertalan** kocsmáros.

A legjobb és legolcsóbb bútor
bevásárlási forrás

Füleki János és fiainál

Szolnokon Baross-utca.

Elsőrendű uri szabóság.

Szabásom

Elegáns

Kényelmes

és fess

VAJDA JÓZSEF

uri szabó

Czegléd.

Eladás.

Egy valódi Meidinger kályha és egy Wertheim kassza özv. Richter Arnoldnéknél eladó.

Ne szenvedjen tovább!

Lábizzadásnál, valamint a kezek s hónalj izzadásnál egyedüli megbízható s kipróbált szer a „Perényi-féle Peditol.”

Egyszeri használatra feltétlenül megszünteti a kellemetlen bajt.

1 üveg ára 1 korona. Postán 3 üveget bérmentve küldök.

Kapható kizárólag a készítőnél: **Perényi Gyula** gyógyszerésznél a Szent István gyógyszertárban — ABONY, Pestmegye. —

Értesítés.

Van szerencsém a nagyközönség szives tudomására adni, hogy a régen fent álló és kitűnően berendezett gépjavitó műhelyemet mechanika műhelylyel bővítettem ki és a mai igényeknek megfelelően újabb szerszámgépekkel szereltem fel; úgy hogy most már automobil-, motorbicikli-, írógép-, varrógép-, gramofon-, stb. gyarmányok és szerkezetek, továbbá nyersolaj- lenzin és szivógázmotoroknak szakszerű javítását és átalakítását jótállás mellett, kint a helyszínen is méltányos árért gyorsan és a legnagyobb pontossággal eszközölöm. Automobil garage.

Több 6-8 as cséplőgarnitúrák, gőzkazánok és cséplőgépek magánosan is kedvező fizetési feltételek mellett olcsón eladók. Továbbá mindenféle géprészek és tengelyek raktáramon kaphatók.

Neugebauer Antal

gépgyár és hengermalma.

Szolnok.

Polacsek Mihály

egyedüli szolnoki tűzálló samot cserépkályha- és takaréktűzhely készítő.

Az általam szerelt cserépkályhák jóságáért számtalan elismerést kaptam, bármily tüzelő anyag megtakarítását és kellemes meleg egyenletességét semmiféle vaskályhával el nem érhetjük.

Elvállalok régi kályhák javítását és átrakását. Vidéki megrendeléseket olcsón és pontosan végzek.

Lakás és üzlet: Belváros, Madách-atca. Kramer bolt mellett. Saját ház.

Mély tisztelettel

Polacsek Mihály

Sürgönyeim: Polacsek kályhas, Szolnok.

Hevesi Zsigmond és fia

Szolnok Kindlovits-bazár.

Villamos világítási, erőátviteli és gyengeáramu berendezések, izzólámpák, világító testek, szerelési anyagok raktára.

Gép, henger és motorolajok, asbest és gummitömítések.

Kerékpár alkatrészek

raktára.

Precíziós mechanikai műhely, műszerek, kerékpár, varrógépek és mechanikai eszközök javítására.

Írógép karbantartás évi díja 25 korona.

Költségvetések és fölvilágosítással készítséggel és díjmentesen szolgálunk.

A kertkedvelő közönségnek figyelmébe ajánlom kertészetemet, ahol legolcsóbban beszerezheti növény és virág szükségletét. Azonkívül levágott virág állandóan kapható.

Kiváló tisztelettel

Neruzsil István

keresk. műkertész.

Nincs többé

fegyver és géprozsda ha Jura fegyver és gépolajat használ. Nagy üveg 2 k. 50 f., kis üveg 1 k. Beszerezhető mindenütt és Jura fegyver- és gépolaj laboratóriumban: Abony Pestm. Nagyobb mennyiségnél árengedmény.

Elmulik a köhögése

ha az elismert és kitünően bevált

Contratussint Bayer

használja

Főraktár: **Perényi Gyula** gyógyszerész urnál

Abonyban.

Bellovay Sándor

cementárugyára, CEGLÉD, Teleki-utca 25.

Elvállal mindennemű betonépítéseket, cementöntvények készítését. A legújabb különféle tetőcserép, díszes és egyszerű cementlapok, sima beton és csiszolt teraszburkolat minden színben.

Továbbá elvállalja: járdák burkolását, nedves falak és pincék szárazzatételét. Épületekhez műközlábazatok és párkányzatok, kifolyó cementdudák készítését.

Műsirkövek olcsón és jutányosan, itatóvályuk, cementcsövek minden méretben. Vasbetonoszlop kerítéshez, vasbetonjászlak, bejáróhidak udvarokra.

Klein Sándor

rőfős és divat nagyáruháza
Kossuth tér Cegléd Városház épület.

Saját pénzének ellensége, ha elmulasztja megtekinteni óriási raktáramat, ahol mindenféle női gyapjú szöveteket sefiereket és mosó árúkat az egész környéken a legolcsóbban vásárolhat.

Czeplédi Asztalosok Bútorcsarnok Szövetkezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja

bútorcsarnoka

Czepléden, Rákóczy-utca: Ipar és Kereskedelmi Bankpalota.

Állandó kiállítás kizárólag czeplédi iparosok által készített háló, ebédlő, salon, férfiszoba, előszoba, konyha és kerti bútorokból a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Minden tárgyért jótállás.

Költségvetések kávéház, templom s bármilyen berendezésekre készséggel, díjmentesen bármikor kiszolgáltatnak.

Kecskemét vid. kiállításon ezüst éremmel kitüntetve 1901.

ÖZE FERENC

A győri kiállításon bronz éremmel kitüntetve 1908.

uri és női cipész, Cegléd Boeskey és Árdád-u. sarok 18-5.

A pécsi országos cipész kongresszuson 1905. d szoklevéllel, az 1907-iki cipész szaktanfolyamon oklevéllel kitüntetve.

Aki erős, elegáns és tartós férfi, női vagy gyermek cipőt óhajt vásárolni, forduljon cégemhez, ahol fentiek készen, vagy rendelésre olcsón beszerezhetők.

Diszmagyar eszmák legszebb kivitelben.

Sürgőnycim: **Stögermayer Szolnok.** Telefon 165.

Vesz és elad halat, vadat minden mennyiségben napi áron.

ifj. SZABÓ GYULA

villanyerőre berendezett SÍRKŐGYÁRA CZEGLÉD

Ajánlja kizárólag saját készítésű siremlékeit a legolcsóbb árban.

Az országos ipar-egyesület által több kiállításon

Semsedy Balázs

kitüntetve izléses, jó és szép munkákért.

műasztalos, lakberendező Szolnokon.

Mintaraktár főtéér Gorove-utca.

Műhelytelep Mária-utca (saját ház.)

Raktáron vannak teljes lakberendezések. Háló, ebédlő, iroda, szalon, úri, előszoba és konyha berendezések. Vas és réz bútorok, szőnyeg diványok, sodronyok, madracok. Ugy adott, mint saját tervem szerint készített izléses berendezéseket a legjutányosabb árban.

Allandó

Nagyraktár.

FIGYELEM!

Aki házat olcsón és szakszerűen akarja vízvezetékkel ellátni, ugymint: Fürdőszoba-, mosdó-, konyha- és klozetberendezésekkel, az forduljon bizalommal

TURY KÁLMÁN

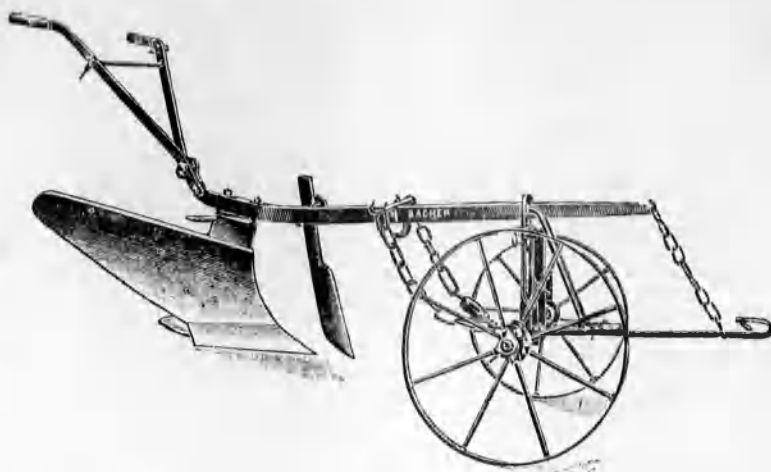
Felhívásra árajánlattal díjtalanul szolgálók.

bádogos és vízvezeték-szerelőhez
CZEGLÉDEN.

Helyben és a környéken a legmegbízhatóbb cég.

A legtökéletesebb kerékpárok. A Premier gépek egyedárusítása.

Szakekék minden nagyságban már 48 koronától kezdve.

Áruink a legerősebb anyagból készülnek.

A vidék legnagyobb varrógép raktára. A legtökéletesebb kivitel. 8 évi jótállás.

Legtökéletesebb permetezők. Eredeti francia Vermorell. 20 kor. feljebb.

Hirschbein-féle
Első Abonyi Mezőgazdasági és Varrógép raktár
Piac téren a városházával szemben.

Nagy választék a legkitűnőbb hangú beszélőgépekben. Lemezek 1 kor. 50 fillértől feljebb.

Raktáron tart és a legelőnyösebb részletfizetési feltételek mellett árusít mindenféle mezőgazdasági és varrógépeket, kerékpárokat és permetezőket.

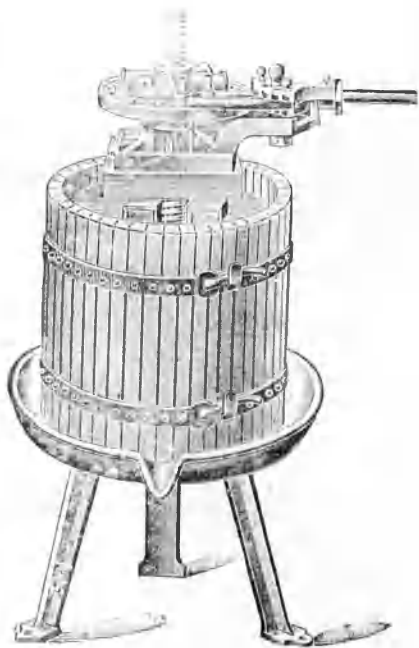
A legtökéletesebb amerikai lókapaló, arató és szántógépek.

Magyar motorgépgyár és vasöntöde képviselése, a legtökéletesebb motor eséplógép-olesó beszerzési helye.

Gépalkatrészek! Elsőrendű gyártmányok! Jótállás! Meg nem felelőt kieserél! Legolesőbb árak! Tekintse meg. Érdeklődjön! Vásárlás nem kötelező.

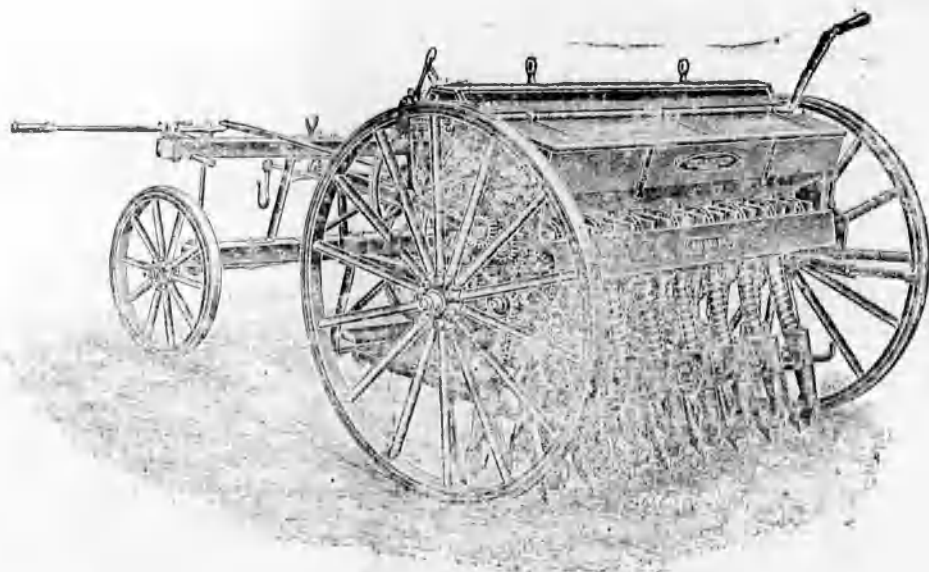

Különböző szecskavágók 44 koronától feljebb.

Legerősebb borsajtók és szőlő zuzók minden nagyságban.

Számos elismerő levél!
Legjobb ajánlások!
Állandó vevőközönséggel legteljesebb megelégedéssel nyilatkozik cégünkéről.

Mindenféle kerék kieserélés nélkül, kevés vonóerő, könnyen kormányozható.

Műtrágya szóróval is kapható.

Ügynököket állandóan alkalmazunk. Közvetítők helyben és vidéken díjazatnak. Vidéki megrendelésre díjmentesen azonnal szállítok.